

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra práva

Teze diplomové práce

Živnostenské podnikání v právní úpravě a praxi České republiky

Šárka Suchopárová

© 2015 ČZU v Praze

Souhrn: Tato práce nazvaná „Živnostenské podnikání v právní úpravě a praxi České republiky“ se zabývá podnikáním na základě živnostenského oprávnění, a to jak samotných fyzických osob, tak i osob podnikajících prostřednictvím společnosti s ručením omezeným.

Diplomová práce se skládá ze dvou hlavních částí. První, teoretická část obsahuje rozbor odborné literatury a jsou zde rovněž analyzovány zákony podstatné pro podnikání na základě živnostenského oprávnění. Stěžejními předpisy jsou zákon o živnostenském podnikání a zákon o obchodních korporacích, který upravuje podnikání osob prostřednictvím obchodních společností včetně společností s ručením omezeným. Na teoretickou část navazuje část praktická, ve které je zhodnocen vývoj počtu podnikatelských subjektů podnikajících na základě živnostenského oprávnění. Dále jsou v této části práce analyzována data získaná dotazníkovým šetřením. Výsledek této práce spočívá v zjištění informovanosti veřejnosti o právní úpravě účinné od 1. 1. 2014 a názoru podnikatelů na ni.

Klíčová slova: podnikání, společnost s ručením omezeným, živnostenský zákon, zákon o obchodních korporacích, podnikatel, fyzická osoba, právnická osoba, jednatel

Cíl práce: Cílem této diplomové práce je analýza platné právní úpravy živnostenského podnikání na území České republiky s důrazem na novelu živnostenského zákona a rekodifikaci soukromého práva s účinností od 1. 1. 2014. Dále budou vymezeny pojmy z oblasti podnikání na základě živnostenského oprávnění fyzických osob a osob podnikajících prostřednictvím společnosti s ručením omezeným.

Hlavním cílem diplomové práce je zjištění informovanosti podnikajících fyzických osob a právnických osob o změnách v právní úpravě, které jsou účinné od 1. 1. 2014. Dílčím cílem je také zjištění názoru na tyto změny.

Metodika: Diplomová práce na téma „Živnostenské podnikání v právní úpravě a praxi České republiky“ je rozdělena do dvou hlavních částí. Literární, tedy teoretická, část práce je zpracována na základě studia relevantních literárních zdrojů. Čerpáno je především z pevných knih s ISBN, odborných článků dostupných na internetu a časopisů s ISSN. Neopomenutelným zdrojem je též platná a účinná právní úprava.

Stěžejními zdroji jsou zákon o živnostenském podnikání, který upravuje podmínky živnostenského podnikání a kontrolu nad jejich dodržováním, ať již se jedná o podnikatele – fyzickou osobu nebo právnickou osobu. Dalším důležitým zákonem je zákon o obchodních korporacích, který upravuje práva a povinnosti obchodních společností, do kterých spadá i společnost s ručením omezeným.

Dalším zdrojem informací jsou články v odborných časopisech, které informují mj. o aktuálních změnách a výkladech odborníků.

V praktické části diplomové práce je zahrnuto zhodnocení vývoje počtu vydaných platných živnostenských oprávnění od roku 2008. Dále je v této části práce zhodnocen počet nově založených společností s ručením omezeným po 1. 1. 2014. Tato data jsou pro lepší přehlednost zpracována do tabulek a grafů.

Hlavní pasáž praktické části diplomové práce je zaměřena na získání dat prostřednictvím dotazníkového šetření.

Dotazník byl vytvořen prostřednictvím webové serveru, který umožňuje hromadné rozesílání dotazníku respondentům. Respondenti tak mohli dotazník vyplnit přímo na webových stránkách. Dotazník byl rovněž vytvořen v programu Word a v tištěné podobě předán vybraným respondentům k vyplnění.

Pomocí dotazníkového šetření byla získána především kvantitativní data. Data získaná prostřednictvím dotazníkového šetření byla následně analyzována. Po analýze získaných dat došlo k jejich sumarizaci a transformaci do grafické podoby pro lepší přehlednost.

Po grafickém znázornění dat získaných prostřednictvím dotazníkového šetření následuje jejich celkové shrnutí a zhodnocení. Na základě poznatků plynoucích z dotazníkového šetření jsou vyvozeny závěry.

Závěr práce: Cílem této diplomové práce bylo zjistit informovanost podnikatelských subjektů o proběhlých změnách zákonné právní úpravy živnostenského podnikání a podnikání prostřednictvím společnosti s ručením omezeným.

V teoretické části této práce byly nejprve vymezeny základní pojmy, které jsou dále ve zbylých kapitolách práce zmiňovány. Následovalo vytvoření uceleného přehledu právní úpravy živnostenského podnikání a podmínky pro samotný vstup do podnikání. Dále byl vytvořen přehled platné právní úpravy podnikání prostřednictvím společnosti

s ručením omezeným. Nový zákon o obchodních korporacích, který je účinný od 1. 1. 2014, přinesl několik významných změn v právní úpravě podnikání společnosti s ručením omezeným.

V praktické části práce byly nejprve vyhodnoceny statistické údaje týkající se vývoje vydaných platných živnostenských oprávnění pro osoby fyzické i právnické. Dále bylo učiněno vlastní dotazníkové šetření mezi aktivně podnikajícími fyzickými osobami a osobami podnikajícími prostřednictvím společnosti s ručením omezeným.

Ze statistických údajů jasně vyplývá, že zájem o podnikání na území České republiky stále stoupá. Převažující skupinou jsou podnikající fyzické osoby, které tvoří 79,8 % všech platných živnostenských oprávnění.

Výsledky dotazníkového šetření ukázaly, že informovanost o změnách právní úpravy společností s ručením omezeným je vysoká i v případě fyzických osob, přestože se jejich podnikatelské činnosti tyto změny přímo netýkají. Dále bylo zjištěno, že nejvíce vnímanou změnou je změna výše minimálního vkladu do společnosti ve výši 1 Kč. Celkový názor podnikajících fyzických osob na změny právní úpravy společností s ručením omezeným lze hodnotit dle získaných výsledků jako kladný. Skoro polovina dotazovaných podnikajících fyzických osob uvedla, že změny právní úpravy společnosti s ručením omezeným pro ně mohou být impulsem k tomu, aby založili vlastní společnost. Lze tedy říci, že změny, které přinesl zákon o obchodních korporacích, jsou z pohledu podnikajících fyzických osob změnami vítanými.

Dotazníkové šetření v případě právnických osob ukázalo vyšší procento informovanosti o změnách právní úpravy společnosti s ručením omezeným. Tento fakt je pochopitelný, jelikož se tyto změny přímo týkají jejich podnikatelské činnosti. Celkový názor na změny v právní úpravě dotazovaných právnických osob je též kladný. Avšak v některých případech se názor dotazovaných právnických osob rozchází. Důvodem tohoto rozdělení je datum založení společnosti. Pokud dotazované osoby svou společnost založily před datem 1. 1. 2014, vnímají některé ze změn jako možné riziko ohrožení. V případě společností založených po 1. 1. 2014 jsou změny spíše vítány. Šetření celkově ukázalo, že informovanost podnikatelské veřejnosti je vysoká.

Použitá literatura:

LAVICKÝ, P., a kol. Občanský zákoník: komentář. Praha: C.H. Beck, 2014. 2400 s. 1. vyd. ISBN: 978-80-7400-529-9

HORZINKOVÁ, E., URBAN, V., Živnostenský zákon a předpisy související s komentářem a judikaturou. Praha: Linde, 2014. 328 s. ISBN 978-80-7201-942-7.

BĚLOHLÁVEK, A., J., a kolektiv, Komentář k zákonu o obchodních korporacích. Plzeň: Aleš Čeněk, s.r.o., 2013. 2736 s. ISBN 978-80-7380-451-0.

zákon č. 89/2012 Sb., *občanský zákoník*, ÚZ č. 900, Sagit, 2012, 320 s. ISBN 978-80-7208-920-8

zákon č. 90/2012 Sb. *o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích)*, ÚZ č. 1013, Sagit, 2014, 288 s. ISBN 978-80-7488-039-1

zákon č. 455/1991 Sb. *o živnostenském podnikání (živnostenský zákon)*, ÚZ č. 1016, Sagit, 2014, 256 s. ISBN 978-80-7488-042-1

Roční přehled podnikatelů a živnostníků. *Registr živnostenského podnikání* [online]. [cit. 20-2-2015]. Dostupné na WWW: <<http://www.rzp.cz/statistikySbj.html>>

Počet kapitálových společností. Bisnode [online]. [cit. 20-2-2015]. Dostupné na WWW: <<http://www.bisnode.cz/tiskove-zpravy/zajem-o-nove-podnikani-v-cesku-roste/>>

Počet společností s ručením omezeným s minimální výší základního kapitálu. Bisnode [online]. [cit. 10-3-2015]. Dostupné na WWW: <<http://www.bisnode.cz/tiskove-zpravy/firem-s-minimalnim-zakladnim-kapitalem-rychle-pribyva/>>

Výkladové stanovisko č. 22 Expertní skupiny Komise pro aplikaci nové civilní legislativy při Ministerstvu spravedlnosti ze dne 9. 4. 2014 - k pojmu podnikatel podle občanského zákoníku [online]. [cit. 10-2-2015]. Dostupné na WWW: <<http://obcanskyzakonik.justice.cz/vykladova- stanoviska/>>

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/123/ES ze dne 12. prosince 2006 o službách na vnitřním trhu, [online]. 2015 [cit. 2015-02-03]. Dostupné na WWW: <<http://eurlex.europa.eu/legalcontent/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:32006L0123&from=CS>>